

رویای شیرین شیرین سازی آب دریا

حضور نیافتن وزرای نیرو و جهاد سازندگی

برای شیرین سازی آب در سند چشم انداز ۲۰ ساله شد، ولی از طرف دیگر مسوولان و کارشناسان در این زمینه مورد کم لطفی قرار گرفت.

معاون صنایع و امور زیربنایی وزارت جهاد کشاورزی با بیان این که آب کشاورزی ارزان ترین آب است، گفت: استفاده از قیمت های فعلی برای کشاورزان مقرون به صرفه است و نیازی به وابستگی صنایع آب شیرین کن به سیستم یارانه ای نیست.

دکتر فرید اجالالی که گویا قصد داشت عزم وزارتخانه را در روند پیشبرد اهداف اصل ۴۴ منعکس نماید، اظهار داشت: اگر این سامانه ها به سیستم یارانه ای وصل شوند زمینه توسعه آن به طور حتم محدود خواهد شد.

در عین حال دکتر جعفر خرقانی رییس سازمان ترویج و آموزش و تحقیقات کشاورزی از مشکلات زیست محیطی ناشی از شیرین سازی آن سخن به میان آورد: تامین انرژی بیش از ۹۰ درصد از واحدهای شیرین سازی آب از سوخت های فسیلی تامین می شود که این امر موجب افزایش گازهای گلخانه ای می گردد.

او در ادامه اظهار داشت: استفاده از راهکارهای مناسب از انرژی سازگار با محیط زیست و به طور خاص توجه به انرژی ناشی از زایدات کشاورزی علاوه بر تجدیدپذیر بودن، قیمت تمام شده روش های شیرین سازی را کاهش قابل ملاحظه ای می دهد.

به هر حال همایش شیرین سازی آب در حالی به پایان رسید که اتخاذ تدابیر لازم و همکاری دستگاه های مسوول را در راستای اجرایی شدن برنامه های ارائه شده می طلبد. از این رو امید است که در آینده این همایش را نه با صفت همایشی فرمایشی بلکه با صفت همایشی اجرایی به یاد آورند.

با وجود اعلام نام وزرای نیرو و جهاد کشاورزی به عنوان سخنرانان این همایش، اما غیبت این وزرا کاملاً محسوس بود و این معاونان وزارتخانه های مذکور بودند که به ایراد بیانات خود پرداختند.

در عین حال به گفته معاون وزیر نیرو فناوری آب شیرین کن با سه چالش زیست محیطی و تخریب محیط زیست، بالا بودن هزینه تمام شده آب شیرین شده و وابستگی تجهیزات به خارج از کشور روبه رو است، وی تصریح کرد: هم اکنون هزینه تمام شده آب شیرین شده با انرژی یارانه ای ۲ سنت و قیمت هر مترمکعب آب ۴۰ تا ۷۰ سنت است؛ در حالی که قیمت واقعی انرژی ۸ سنت است، بنابراین تولید آب شیرین ۵۰ تا ۸۰ سنت در مترمکعب خواهد بود.

معاون وزیر نیرو در ادامه افزود: از ۹۵ میلیارد مترمکعب آب دسترس کشور ۹۰ درصد یعنی ۸۵ میلیارد مترمکعب در بخش کشاورزی استفاده می شود، در حالی که این نسبت در جهان ۷۰ درصد است، لذا سهم آب کشاورزی کشور باید ۸۰ درصد کاهش یابد.

به اعتقاد رسول زرگر، کاهش سهم آب کشاورزی از کل آب شیرین کشور مستلزم تغییر اجتماعی و نیز افزایش عملکرد در واحد سطح تولید کشاورزی است. از سوی دیگر معاون تحقیقات و آموزش وزارت جهاد کشاورزی هر چند که خواستار تعیین جایگاهی

شنبه ۲۷ بهمن ماه، دومین همایش شیرین سازی آب دریا با حضور معاونان وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی و حضور انبوه کارشناسان و صاحب نظران در امور آب در هتل المپیک برگزار شد. در حالی که کمبود آب شیرین و قابل دسترسی در جهان به چالش جدی تبدیل شده، روند استفاده از دانش فنی، تکنولوژی روز و ساز و کارهای اقتصادی جهت شیرین سازی آب در ایران بدون برنامه و به کندی پیش می رود و ۲۰ درصد از ۶۰ درصد شیرین سازی آب در دنیا سهم عربستان می باشد. اما همچنان در کشورمان که با چالش های متعدد کمبود آب روبه رو است به این راهکار به طور تاثیرگذار نگریسته نمی شود تا همچنان شاهد برداشت بی رویه از ذخایر زیرزمینی آب کشور و شکسته شدن رکورد آن با ۲۷ برابر برداشت مجاز نسبت به میزان استاندارد در کشور باشیم.

کم توجهی به سند چشم انداز ۲۰ ساله

این در حالی است که تنها موضوعی که در این همایش کمتر به آن پرداخته شد، جایگاه شیرین سازی آب در طرح جامع مدیریت آب کشور در افرق ۱۴۰۴ بود. از آن جا که ایران به دلیل قرار گرفتن ۸۹/۷ درصد از وسعتش در قلمرو سرزمین های خشک، دچار تنگناها و دشواری های طبیعی است. از جمله اینکه ضریب انحراف تغییرات سالانه آب سطحی آن از میانگین بسیار زیاد بوده، دوره های خشکسالی طولانی و غیر قابل پیش بینی داشته و استعداد تبخیر و تعرقش از متوسط جهانی به طرز محسوس بالاتراست. چنین ویژگی هایی سبب شد تا میانگین دریافت های آسمانی این کشور در حدود یک سوم ریزش های سالانه جهانی باشد و از دیرباز، فزونی یا کمبود آن نقش کلیدی در دوام یا فنای تمدن ها و آباد بوم های ایران ایفا کرده است. آنچه که در این همایش می بایست مدنظر قرار می گرفت اعمال تمهیدات و سیاست های انعطاف پذیر اما پیش برنده و پیوسته در افق چشم انداز ۲۰ ساله کشور (۱۴۰۴) بود.